

1. Inloophuis voor wijk Capucienen Ieper - Opstart van een soepcafé

Bruno Libbrecht

ergotherapeut, diensthoofd van Ergotherapeutisch Centrum2, Psychiatrisch Ziekenhuis Heilig Hart Ieper

Met de inspirerende input van collega's Geert Capoen (Dienst Herstelgericht Werken), Janne D'Hu en Kaily Werner (Dienst Huishoudelijke Therapie), Machteld Meyfroid (VPK De Mozaïek) en heel veel dank aan Wim Haeck van Villa Voortman, David van VormingPlus, Peter Pillen (Ons Onderdak), Eva Ryde (Schepen van Welzijn), Sofie Deparcq (wijkbewoonster), de mensen van de Post Corona Movement, en Peter Dierinck voor de tips en input

Achtergrond

Binnen de ergodienst van het Psychiatrisch Ziekenhuis H Hart te Ieper voerden we na een bevraging van ex-cliënten veranderingen door naar gerichtere interventies aan huis en in de context van de patiënten als het gaat om huishoudelijke vaardigheden (koken, wassen, poetsen,...) Dit loopt succesvol maar een nieuwe nood komt bovendien. Door individueel te werken mist men het sociale aspect van samen koken en eten, elkaar helpen, uitwisselen. Een kookgroep heropstarten (crf vroeger) was voor ons geen optie daar mensen na ontslag uit het ziekenhuis dit groepsgevoel terug zouden missen. We willen graag ook na ontslag ondersteunend kunnen zijn voor wie wil.

Anderzijds merken we ook dat mensen de rollen, verantwoordelijkheden en initiatieven die ze nemen in de ergodienst en het ziekenhuis missen na ontslag. Ze willen graag betrokken blijven als vrijwilliger, voor een activiteit, organiseren van geschenkenbeurs, .. Ontslag zorgt vaak ook voor het afnemen van die rollen en van sociale contacten.

Ten derde merken we dat heel wat vormingsmodules die we willen aanbieden binnen het ziekenhuis ook bestaan in het reguliere circuit (Femma, Vormingplus, ...)

Vandaar dat we een 'antenne' buiten het ziekenhuis willen uitbouwen waar we zaken kunnen ondernemen in de wijk met mensen uit de wijk.

Bovendien bereiken we net omwille van de structuur van een ziekenhuis ook veel mensen met een zorgvraag niet.

Aanpak van het project

We leerden het concept van Soepcafé Poperinge kennen (Vormingplus) dat vegetarische kookmomenten organiseert met voedseloverschotten uit de supermarkt en dan samen het bereide middagmaal opeet kennen. Achteraf kunnen mensen blijven hangen en worden naargelang de interesses van de deelnemers activiteiten opgezet rond milieu. Het concept zorgt voor een mooie mix van mensen die zich voor milieu en/of voor een ander willen inzetten, mensen op zoek naar contact en mensen die graag een goedkope gezonde maaltijd eten. We willen dit kopiëren omdat dit ons een sterk concept lijkt en een opstap kan zijn naar de uitbouw (in de toekomst) van een volwaardig inloophuis in de wijk. De milieu insteek vinden we belangrijk omdat we op die manier mensen van buiten de zorg aanspreken, het actueel is en destigmatiserend. Anderzijds zien we ook mogelijkheden om laagdrempelige culturele activiteiten te ontwikkelen.

We 'pitchen' het idee om dit in de Capucienenwijk te installeren via gesprekken met organisaties en mensen in de wijk, via social media en via de 'post coronamovement'. We ontmoetten organisaties met gelijklopende plannen. Er is veel interesse tot samenwerken, cliënten willen actief betrokken worden. Ook binnen het ziekenhuis bewegen er zaken en zien we mogelijkheden om bv. vanuit de Dienst Herstelgericht Werken en de Dagkliniek een inloophuis mee vorm te geven.

Corona vertraagt en bemoeilijkt alles maar toont de nood naar ontmoeting en contact alleen maar duidelijker. Uiteindelijk brengt een cliënte een geschikte ruimte aan op de gelijkvloers van het sociaal woningblok waar ze woont, de woningmaatschappij blijkt zeer geïnteresseerd. Omdat we met veel partners zijn die inhoudelijk mee invulling willen geven zullen we een vzw oprichten die de inhoudelijke werking zal coördineren. Met activiteiten in de sfeer van ontmoeting, vrije tijd, kunst en cultuur, vorming.

Voor de opstart willen we de buurt nog bevragen naar specifieke noden en wensen, naar mogelijke sterktes en input van bewoners.

Inspiratie voor anderen

Ook wij hebben het warm water niet uitgevonden en haalden inspiratie bij andere initiatieven: Soepcafé's en kruimelcafé's, Villa Voortman, ...

Het is belangrijk om een duidelijke 'droom' te pitchen waarbij je het heel pakbaar maakt met doelstellingen op korte en lange termijn. De tijd te nemen om dit door te laten sijpelen bij veel mensen binnen en vooral buiten de organisatie. Uitgaan van eigen sterktes en samenwerkingen op te zoeken.

Het is belangrijk om een eigen weg te zoeken en te vertrekken vanuit plaatselijke en eigen noden. Beter dan andere initiatieven te kopiëren: laat je erdoor inspireren!

Doel van het project

Oprichten van een soepcafé als voorbode van een 'inloophuis' in de wijk. We willen mensen samenbrengen en verbinden. We doen dit door ruimte te laten voor initiatief van de bezoekers zelf in een sfeer van gelijkwaardigheid en vrijblijvende wederkerigheid. We creëren geen activiteiten maar wel een stimulerend platform om initiatief te laten groeien vanuit de bezoekers op vlak van vrijetijd, cultuur en vorming.

We normaliseren zorg en maken zorg normaal.

We creëren in eerste plaats ruimte voor ontmoeting door op te starten met een soepcafé waar iedereen uit de wijk en uit de zorg welkom is. Van daaruit kunnen nieuwe dingen groeien.

We koken en eten samen en vragen ons af: 'wat willen we nog eens doen na het eten?'

Resultaten

Het idee van een soepcafé als startbasis voor een inloophuis werd snel goed onthaald binnen en buiten het ziekenhuis. We vonden snel organisaties en mensen die gelijklopende doelstellingen en ideeën hadden en dit project mee willen dragen. Corona vertraagde de voortgang van het project maar toonde eens te meer de nood aan ontmoeting en zorg voor elkaar.

Na lang zoeken vonden we een geschikte ruimte onderaan in een flatgebouw. centraal in de levendige wijk en dicht bij vele 'kansen'groepen. Voor het gebouw zorgt een nieuw aangelegd parkje voor een nieuwe dynamiek. Er is wel nog heel wat werk om de ruimte gebruiksklaar te maken maar we zien dit reeds als een onderdeel van de (samen)werking.

Het opzet is om nu zo snel mogelijk een vzw op te starten die de inhoudelijke en financiële werking zal coördineren. We hebben fijne samenwerkingen met organisaties van in en uit de zorg + de steun van Stad Ieper en de Sociale huisvestingsmaatschappij.

Daarnaast hebben we nood aan een naam om het initiatief een gezicht te kunnen geven. Er is een financieringsplan en vraag naar enkele serviceclubs en de gemeente.

Besluit

Even belangrijk als de concrete resultaten is de weg er naartoe. Het was lerend om met anderen dromen te delen, te fantaseren en dan concreet te maken. Het is verrassend dat wanneer je over muren gaat kijken hoeveel kracht dit geeft.

De tijd waarin we moesten werken was moeilijk omdat het tegen alles was waar wij naartoe wilden: ontmoeten, nabijheid, samenwerken. Maar ondanks de frustratie dat alles vertraagd is er uiteindelijk een grote stap gezet naar een nieuw plaatselijk initiatief dat herstelgericht werken in de wijk zal verankeren en hopelijk anderen kan inspireren. Waar het oorspronkelijk opzet was om eerst te starten met een soepcafé en op termijn daar een 'inloophuiswerking' rond op te bouwen merken we dat we onmiddellijk van start zullen kunnen gaan in 2021 met een volwaardig inloophuis waarin o.a. een soepcafé kan doorgaan. De grootste uitdaging wordt het financieren van de renovatie. Maar dat komt goed.

Bronnen

PEV/Herstelgerichte Psychiatrie 2020 ;-) UGent en KUL / Het Respectboek voor de Zorg, kundig omgaan met onmacht (Pieter Loncke, Thomas Raemdonck, Geert Capoen) / Hoop Verlenen (Peter Dierick) / Kwartier Maken (Doortje Kal) / bezoek aan Villa Voortman / ...

